

Inleiding: door de voorzitter

Beste mensen,

Wat zou het mooi zijn als we de warmte die we 's zomers teveel hebben op zouden kunnen slaan voor de winter en dan het liefst in onze eigen omgeving onder je eigen beheer zodat je niet meer afhankelijk bent van een energie leverancier. Dit toekomstbeeld komt steeds dichterbij, technisch is er al veel mogelijk, alleen nog niet altijd beschikbaar voor de consument of er zit een behoorlijk prijskaartje aan. De ontwikkelingen gaan snel en we willen u dan ook op de hoogte houden van wat er allemaal loopt door een vaste rubriek te wijden aan **Baas over eigen energie** in onze nieuwsbrief. Deze rubriek wordt verzorgd door Piet van de Hurk.

Vaste rubriek wordt ook de **energie transitie in Veldhoven**. Programma manager Roland Bronckers van de gemeente Veldhoven zal u in onze nieuwsbrief regelmatig op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen.

Joost Muller deelt zijn kennis op het gebied van de **CO2 problematiek** maar ook van energie zaken die dichterbij huis liggen. In deze nieuwsbrief legt hij uit dat het **comfort in de woonkamer** niet altijd hoeft te verbeteren na het aanbrengen van isolatie.

Anne de Haas een studente sociologie is **bezig met een onderzoek** naar wat mensen beweegt om hun woning te verduurzamen. Ze is daarvoor op zoek naar bewoners die dit hebben gedaan, maar ook bewoners die hebben besloten om het niet te doen. Mocht u mee willen doen aan dit onderzoek dan stuur even een mailtje naar: info@veldhovenduurzaam.nl

Mededeling van het Corona Virus:

Gezien de zorgelijke ontwikkeling van het Corona virus is het ook voor onze vrijwilligers en de mensen die ze bezoeken niet langer verantwoord om huisbezoeken af te leggen.
Per direct worden dan ook alle afspraken afgezegd en kunnen voorlopig geen nieuw afspraken gemaakt worden.

Wel blijft het natuurlijk mogelijk om per E-mail vragen te stellen of informatie uit te wisselen en daar waar mogelijk te adviseren.

Hiervoor kunt u gewoon ons E-mail adres gebruiken: info@veldhovenduurzaam.nl

Vervolg Inleiding

Andere interessante ontwikkelingen zijn de financiën die beschikbaar komen voor het verduurzamen van je woning.

Voor de meeste aanpassingen is zowel een lening met zeer lage rente te verkrijgen

- bij onze gemeente: <https://www.veldhoven.nl/stimuleringslening?zoek=stimuleringslening&>
- of via de Energiebespaarlening van het Nationaal energie bespaarfonds: <https://www.energiebespaarlening.nl/>

Verder zijn er op veel maatregelen behoorlijke subsidies te verkrijgen zie hiervoor:

<http://www.energiesubsidiewijzer.nl/>

Eigenlijk is deze tijd met de extreem lage rente en subsidies een ideaal moment om je woning eens grondig te renoveren. Wil je die oude lekkende dakkapel vervangen, of het dak beter isoleren en tegelijkertijd zonnepanelen plaatsen, die oude rotte kozijnen vervangen door nieuwe met HR++ glas. Het zijn maar voorbeelden, maar als je plannen hebt op dit gebied dan is nu de ideale tijd om dit te doen.

Mocht je dit liever niet alleen doen maar bijvoorbeeld met de burens of misschien wel met de hele straat, maak dan gebruik van een organisatie als **Buurkracht**, die is opgericht om buurt activiteiten te ondersteunen en te stimuleren.

U kunt hier voor direct contact opnemen met Koen Bussink buurtbegeleider:

koen@buurkracht.nl

of telefonisch: (0)6 15 22 40 32

Met onze vereniging gaat het voortvarend, met meer leden en met **nieuwe vrijwilligers**:

Henk Meulenbroeks, Michiel Wittgen en Cor Janssen zijn ons komen versterken en mogelijk hebt u ze al ontmoet bij een van onze huisbezoeken. En de aanwas gaat door, inmiddels hebben zich alweer nieuwe potentiële vrijwilligers gemeld en dat is ook nodig want onze activiteiten nemen behoorlijk toe.

Belangrijkste activiteit blijft natuurlijk de huisbezoeken, maar ook onze wijkpresentaties worden goed bezocht en willen we uitbreiden met thema avonden waarin we op specifieke onderwerpen zoals zonnepanelen, warmtepompen, isolatie, ventilatie en CV inregelen wat dieper in kunnen gaan.

Om dit allemaal goed te kunnen doen is kennis van de materie onze toegevoegde waarde en besteden we veel tijd om deze kennis op peil te houden en op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen.

Tot slot wil ik alle bewoners waar we op bezoek zijn geweest van harte bedanken voor de warme gastvrijheid en wil ik alle nieuwe leden welkom heten bij onze vereniging.

Met vriendelijke groeten,
Ton Knaapen
Voorzitter Veldhoven Duurzaam

Energietransitie en gemeente Veldhoven

Gemeente werkt hard aan energietransitie

Minder energie gebruiken en de benodigde energie uit duurzame bronnen halen. Voor deze uitdaging staat de hele Veldhovense samenleving de komende jaren. De overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen is belangrijk voor het milieu. Maar kan ook ingrijpend zijn voor inwoners, bedrijven en het landschap. Daarom werkt de gemeente hard aan deze energietransitie. Een aantal actuele ontwikkelingen op een rij.

Regionale Energiestrategie

Veldhoven werkt in de Metropoolregio Eindhoven samen met 20 andere gemeenten, de provincie, waterschappen, Enexis en belangengroepen. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de Regionale Energiestrategie. Hierin staan onder meer de mogelijkheden voor windmolens en zonneweides in de regio.

Het eerste concept wordt in juni aangeboden aan het Rijk. De tweede versie moet in maart 2021 worden opgeleverd.

Omgevingsvisie

Ondertussen werkt de gemeente, met inbreng van veel Veldhovenaren, aan de omgevingsvisie. Die bevat de Veldhovense ambities en uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid. De energietransitie heeft daarin een belangrijke plek. Vragen die bijvoorbeeld aan bod komen:

- Hoeveel energie verbruiken we en hoe wordt dat in de toekomst?
- Welke mogelijkheden zijn er om zelf op grootschalige wijze duurzame energie op te wekken? En waar kunnen we dit het beste doen?

Transitievisie warmte

In het landelijke Klimaatakkoord is afgesproken dat alle woningen in 2050 van het aardgas af zijn. In de transitievisie warmte gaan we bekijken hoe we dat in Veldhoven kunnen doen. Welke wijken kunnen voor 2030 al van het aardgas af? En op welke manieren kunnen we het aardgasverbruik in Veldhoven stap voor stap verminderen? Dat komt in de transitievisie warmte, die in 2021 door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Projecten

Naast bovenstaand beleid start de gemeente ook enkele concrete projecten. Daarmee wil de gemeente bewoners stimuleren en helpen om hun energieverbruik te verminderen. De gemeente werkt daarvoor samen met Veldhoven Duurzaam en Buurkracht.

'De warmtetransitie start!'

Energie café bij Enpuls in Den Bosch met als thema 'De warmtetransitie start!'

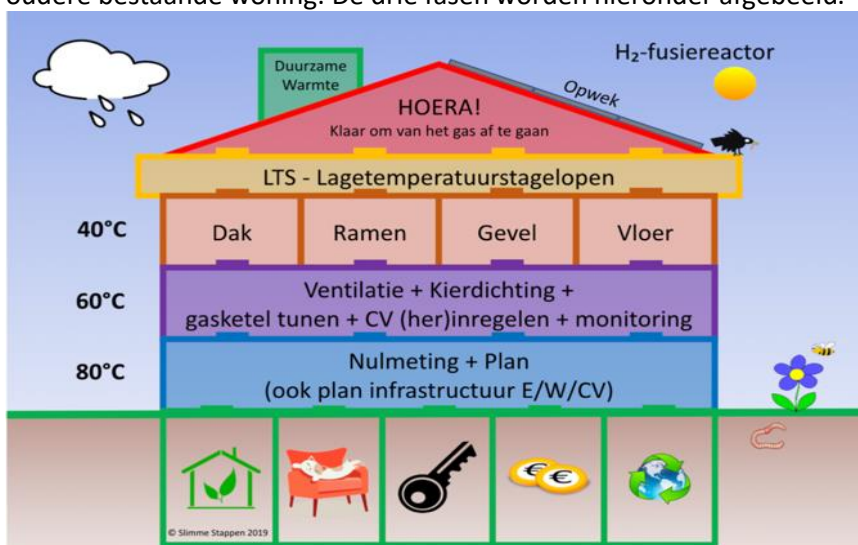
Bron: www.energiwerkplaatsbrabant.nl verslag Energie café 07-02-2020

In de afbeelding hierboven vind je het gevisualiseerd verslag van dit evenement georganiseerd door provincie Brabant in het gebouw van Enpuls in Den Bosch op 7-2-2020.

Naast een centrale presentatie over de regionale energietransitie en wat betekent dat voor Brabant, hebben we nog een tweetal workshop gevolgd waarvan ik hieronder een kort verslag voor u heb gemaakt.

1. Naar een gezonde, comfortabele, betaalbare, veilige en duurzame woning... 80-60-40 aanpak

Hierin wordt op een helder manier hulp geboden aan een particulier die met dit vraagstuk worstelt in een oudere bestaande woning. De drie fasen worden hieronder afgebeeld.

Bron: Felix van Gemen Lars Boelen Enpuls

Vervolg 'De warmtetransitie start!'

Fase 1

Uitgaande van uw bestaande woning met een warm water aanbod van 80°C is een nulmeting het startpunt voor het opstellen van een plan van aanpak.

Fase 2

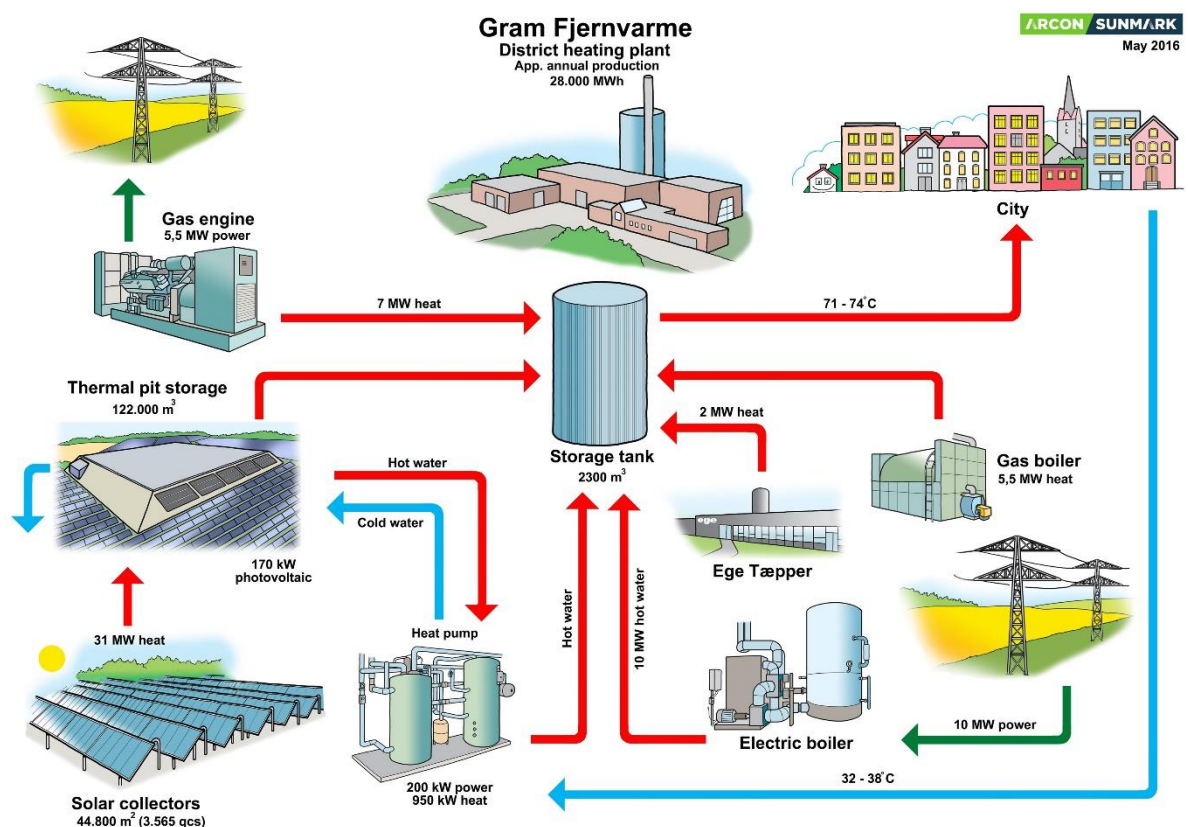
Met eenvoudige middelen en weinig financiën kunnen dan eerste concrete acties ondernomen worden om de benodigde temperatuur van uw verwarming te temperen en een eerste energie besparing te realiseren.

Fase 3

De stap die uw woning geschikt zou kunnen maken om van het gas af te gaan. Dit zal wel een forse financiële investering betekenen waarbij de grote vraag opdoemt wie daaraan allemaal gaan bijdragen. Kan ik iets van de gemeente of andere overheid verwachten? Ga ik als particulier het geheel organiseren of gaan we het aanpakken in een collectief verband met de straat, buurt of wijk?

2. Het Deense model. Kan dat ook in Nederland?

In het Deense dorp Gram Fjernvarme met 1174 huishoudens is een collectief gerealiseerd die voor 60 % voorziet in de totale warmte behoefte. In onderstaande afbeelding kunt u een indruk krijgen hoe men technisch hier jaarlijks 28.000 MWh produceert.

Bron: Tim van Melick | Leon Piepers Enpuls

Vanuit de overtuiging elektriciteit centraal te laten leveren en lokaal warmte voorziening in te richten, is men erin geslaagd iedereen te laten participeren aan dit collectieve warmtenet.

Piet van den Hurk

Coöperatie Zonnepark Welschap houdt 1^e ledenvergadering in Best

Op 4 maart is in de Lidwinakerk in Best de eerste Algemene Ledenvergadering gehouden van de Coöperatie Zonnepark Welschap. Het zonnepark met ruim 11000 zonnepanelen op Vliegbasis Eindhoven heeft een goed productiejaar achter de rug. De bijeenkomst had een feestelijk tintje. De vergadering werd geleid door de voorzitter Ad van de Ven. De diverse agendapunten werden op luchtige wijze aan elkaar verbonden door theatermaker en schrijver Pythia Winia. Na afloop was er een informeel samenzijn waar de leden onder het genot van een drankje en een hapje kennis konden maken met de bestuursleden en hun vragen konden stellen.

Met zo'n 300 aanwezige leden was de vergadering goed bezet. De leden werden geïnformeerd over het verloop van de activiteiten vanaf de oprichting van de coöperatie in het najaar van 2017. Verslag werd gedaan over de diverse activiteiten zoals de lange voorbereiding, de technische realisatie van het zonnepark, de werving van de deelnemers en de organisatie zoals bestuur, beheer en de administratie die wordt uitgevoerd door Case Support uit Helmond.

De penningmeester deed verslag van de financiën over de jaren 2017/2018 en 2019. De coöperatie is financieel zeer gezond. De stroomproductie, die op 1 april 2019 is gestart loopt volgens planning. De leden van het zonnepark kunnen vóór de zomer van 2020 hun teruggave van de energiebelasting (volgens de postcoderoosregeling) over het eerste productiejaar tegemoet zien. De vergadering was tevreden over de behaalde rendementen en het gevoerde financieel beleid en ging vervolgens over tot de benoeming van een kascommissie.

De initiatiefnemers, waaronder Veldhoven Duurzaam, zijn blij met dit resultaat. De belangstelling bij de inwoners van Veldhoven was groot. Tijdens de vergadering werd vermeld dat 96.8% van de panelen verkocht zijn. In de postcodes 5502 en 5503 zijn nog direct zonnepanelen beschikbaar, voor de andere postcodes geldt een wachtlijst. De website www.zonneparkwelschap.nl geeft uitgebreide informatie over de mogelijkheid om te profiteren van deze duurzame energieopwekking.

Vervolg Zonnepark Welschap

Comfort in de huiskamer en spouwmuurisolatie

Enkele keren vingen Ton (Voorzitter)en ik (Joost vrijwilliger) geluiden op dat het comfort in de zitkamer na het aanbrengen van extra spouwmuurisolatie niet verbeterd was.

Laat duidelijk zijn dat het effect op het gasverbruik nooit ter discussie staat, dat is altijd heel gunstig.

Maar dat comfort bleef ons intrigeren, want dat leek ook een goed argument om spouwmuurisolatie aan te brengen. Nu denk ik een verklaring te hebben gevonden waarom het comfort niet altijd lijkt te verbeteren.

Ons thermisch comfortgevoel hangt af van de actuele luchttemperatuur van top tot teen die ons omringt, maar ook door het thermisch stralingsevenwicht dat goed en slecht kan uitpakken. Zo voelen we de straling van een kachel als heel positief , maar als we warmte kwijtraken door straling naar een ijskoud enkel glas raam is dat negatief.

Ook de temperatuurgradiënt, het temperatuurverschil tussen boven en beneden in de kamer is belangrijk: een warm hoofd en koude voeten voelt beslist onaangenaam.

Verder hangt onze tevredenheid met de temperatuur sterk af van de indicatie die de kamerthermostaat aangeeft.

Als hij 16°C aangeeft dan mag het wat kil zijn, als hij zegt dat het in de kamer 24°C zou zijn is kilte onacceptabel.

De kalibratie van die kamerthermostaat is gewoonlijk heel goed, maar het is onvermijdelijk dat hij alleen maar ter plaatse van de muur kan meten.

Vervolg Comfort in de huiskamer en spouwmuurisolatie

Daardoor wordt zijn meting beïnvloed door de temperatuur van de muur. 's Ochtends, na de nachtelijke temperatuurverlaging, duurt het uren eer de muur, dankzij de langsstromende lucht, is opgewarmd, en al die tijd wijst de thermostaat een te lage temperatuur aan.

Eén van de situaties waarin denkbaar is dat het thermisch comfort in de winter slechter wordt na het aanbrengen van de spouwmuurisolatie is als er sprake is van een slecht geïsoleerde vloer en uitsluitend verwarming met radiatoren, dus zonder vloerverwarming.

Wanneer voel je nu een effect van het isoleren van de spouw op het comfort? Vermoedelijk niet tijdens het opwarmen, dan is de lucht in de kamer aldoor veel warmer en heftig circulerend. Bovendien stralen de radiatoren door hun hoge temperatuur. Pas als er na een paar uur stoken evenwicht ontstaat wordt een verschil met de oude, slecht geïsoleerde situatie merkbaar.

Om dezelfde thermostaat temperatuur te handhaven nadat er isolatie is aangebracht is een lagere radiatortemperatuur nodig en de verwarming slaat minder aan. Dit resulteert in minder luchtstromen en minder warmtestraling. Bij een slechte vloerisolatie is het resultaat dan een koudere vloer met een koudere luchtlaag erboven na het aanbrengen van spouwmuur isolatie. Vooral het temperatuurverschil tussen boven en onder neemt toe door een verminderde luchtcirculatie. Dat voelt niet comfortabel, tel uit je winst!

Verder zullen de aangename warmtebronnen die radiatoren zijn, minder warmte uitstralen wat weer ten koste gaat van het comfortabele gevoel wat je hebt als je voor een warmtebron zit.

Remedies kunnen zijn: extra radiator-ventilatoren die weer wat luchtcirculatie op gang brengen of extra isolatie op de koude vloer. (Dit geldt uiteraard niet bij vloerverwarming)

Joost Muller

Eindredactie: Mieke van de Weijer